

is van wat hij verdient als iedere andere vakman, en dat hij uitgeput kan raken, juist alsof hij een gewoon menselijk wezen ware. Wij zouden gevallen kunnen aanvoeren, waarin dokters zijn berispt, omdat zij, voordat zij een patiënt in behandeling namen, hebben gevraagd of er kans was, dat zij werden betaald, *en dat door ambtenaren, die nimmer een steek onbetaald werk verrichten*". Ergerlijk is het, dat de edele coroner hier tevens geneeskundige was.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE REORGANISATIE VAN HET GERECHTELIJK-GENEESKUNDIG ONDERZOEK.

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van dr. DE JOSSELIN DE JONG c.s. in het *Tijdschrift* van 24 April wensch ik nog iets op te merken. Zij blijven — en men kon waarlijk moeielijk iets anders van hen verwachten — bij hun meening, dat uitsluitend patholoog-anatomen tot gerechtelijk-geneeskundigen moeten worden aangesteld, maar nieuwe argumenten worden daarvoor niet opgegeven. Dat deze meening echter tot nu toe niet gedeeld is door onze regeering en de curatoren onzer rijksuniversiteiten, blijkt wel uit het feit, dat te Utrecht en te Groningen het onderricht in de gerechtelijke geneeskunde opgedragen is aan de hoogleeraren in de hygiëne, terwijl het te Leiden in den loop der jaren opgedragen is aan prof. VAN ITERSOM (chirurgie), SIEGENBEEK VAN HEUKELOM (pathologische anatomie), ZAAIJER (anatomie), en na diens dood aan den tegenwoordigen hoogleeraar der anatomie BOEKE, als lector, die in deze hoedanigheid door den tegenwoordigen titularis is opgevolgd. Uit dit alles blijkt, dat de regeering van de bijzondere geschiktheid der patholoog-anatomen voor gerechtelijke geneeskunde niet doordrongen is. Ik voor mij geloof, dat dit een zeer eenzijdig standpunt zou zijn. Want welke eischen mag men aan een gerechtelijk-geneeskundige stellen? Hij moet in staat zijn, lege artis een sectio cadaveris te verrichten en zich rekenschap kunnen geven van de ziekelijke veranderingen, die daarbij kunnen gevonden worden. Wanneer men nagaat, dat sedert jaren in ons land het onderwijs in de pathologische anatomie voortreffelijk mag heeten, dan durf ik met gerustheid volhouden, dat ieder arts de gelegenheid gehad heeft, de kennis daartoe op te doen. Hij moet verder hebben de noodige anatomische kennis, maar deze is zeker niet een bijzonder bezit der patholoog-anatomen; immers, de chirurg, de gynaecoloog, de neuroloog moeten deze minstens even goed, zoo niet beter, onderhouden dan de patholoog-anatomen.

Het behoeft geen nader betoog, dat hij op de hoogte moet zijn van de doodsorzaken, waarmede men in foro te maken heeft, van de postmortale veranderingen bij het lijk, in het kort gezegd, van tal van zaken, die specifiek gerechtelijk-geneeskundig, maar niet specifiek patholoog-anatomisch zijn.

Ja, en dan moet de gerechtelijk-geneeskundige zeer scherp letten op tal van kleine bijzonderheden, schrammetjes, ingedroogde bloedvlekken, houding en kleeren van den verslagene, in het kort op talloze kleinigheden, oogenschijnlijk van geen belang, die echter voor den rechter van groot gewicht kunnen zijn; m. a. w. de gerechtelijk-geneeskundige moet scherp kunnen opmerken. Ook dit is geen bijzondere eigenschap der patholoog-anatomen.

Is nu de gerechtelijk-geneeskundige ook verplicht, zelf een histologisch praeparaat te kunnen maken? Ik geloof het niet; wel moet hij kunnen uitmaken, of het gewenscht is, een nader histologisch, bacteriologisch, serologisch of chemisch onderzoek in te stellen, dat dan aan een speciaal deskundige kan opgedragen worden. Om dit te

kunnen beoordeelen behoeft men geen patholoog-anatoom te zijn. Evenmin als de gynaecoloog of chirurg zijn eigen microscopische praeparaten maakt, evenmin is een dergelijke eisch te stellen aan den gerechtelijk-geneeskundige. Indien DE JOSSELIN DE JONG c.s. meent, dat dit tot de taak van den gerechtelijk-geneeskundige behoort, dan zou men met hetzelfde recht kunnen eischen, dat hij eventueele chemische onderzoekingen eveneens zelf verrichtte!

Ik blijf bij mijn meening, dat patholoog-anatomen niet de eenige uitverkorene gerechtelijk-geneeskundigen moeten zijn. Ten eenenmale moet ik protest aanteekenen tegen hun bewering, als zou ik niet voldoende doordrongen zijn van de groote verantwoordelijkheid van den gerechtelijk-geneeskundige; een dergelijke, lichtvaardige bewering, die hunnerzijds niet te motiveeren is, ware beter weggelaten.

Arnhem, 1 Mei 1915.

Dr. G. N. BUDDINGH DE VOOGT.

HET STADSZIEKENHUIS TE LEEUWARDEN.

In het nummer van 24 April van dit *Tijdschrift* komt voor een oproeping voor de betrekking van geneesheer-directeur aan het stadsziekenhuis te Leeuwarden. Terwijl in die oproeping verschillende bijzonderheden worden verlangd aangaande den candidaat, zwijgt zij omtrent den werkelijken aard der betrekking. De bijzonderheden daarvan zijn m. i. voor ieder vrij belangrijk.

Het stadsziekenhuis alhier is een verouderd gebouwtje, waarin gemiddeld 25 zieken van allerlei soort worden verpleegd. Dank zij verbeteringen, van tijd tot tijd aangebracht, mag de verpleging goed worden genoemd, al beantwoorden de hulpmiddelen daarvoor op verre niet aan de eischen van den tijd. Aan dit ziekenhuis zijn verbonden een directrice, eenige zusters en wat dienstpersoneel. Behalve de geneesheer-directeur is er geen arts of assistent werkzaam. Evenals voor elke andere inrichting van dien aard is er een bestuur, waarin een arts zitting heeft. De titel geneesheer-directeur is dus eigenlijk niets dan een wijsdche benaming voor een denkbeeldig begrip. De voornaamste bijzonderheid, aan de betrekking verbonden, en waarvan m. i. de vermelding in de advertentie niet had mogen ontbreken, is, dat de geneesheer-directeur niet alleen de zieken in het stadsziekenhuis heeft te behandelen, maar bovendien is aangewezen om als gewoon huisarts de zieken te bezoeken van een van de drie armenwijken, waarin Leeuwarden (gemeente van ongeveer 40000 zielen) is verdeeld. Zijn eigenlijke werkkring is derhalve wat men vroeger verstond onder dien van armen dokter.

Zelf niet gegadigd, noch belanghebbende, meende ik op een en ander de aandacht te mogen vestigen.

Leeuwarden, 30 April 1915.

Dr. J. F. SELHORST.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **De gemuilkorfde ooievaar.** Vergunning is geweigerd aan een cinema te New-York om een film af te draaien, waarop het nut van den schemerslaap zou worden aangetoond, onder accompagnement van een leerling van KRÖNIG en GAUSS te Freiburg als „explicateur” (*Med. Record*). Voor de jeugd zou het anders wel stichtelijk zijn geweest, er achter te komen, waarom de ooievaar bij zijn gewichtige boodschap mama niet meer bijt.

— **Nationale quarantaine.** Het onderzoek van aankomende schepen in de Vereenigde Staten was oorspronkelijk door iederen Staat naar eigen goedvinden geregeld. Sedert 1888 werd een nationale quarantainedienst ingevoerd, waarbij zich zes en zestig havens hebben aangesloten, laatstelijk Boston, zoodat alleen New-York, Gai-